

YÖNETİCİ ÖZETİ

KÜRESEL HAPİSHANE EĞİLİMLERİ 2024

Bu yönetici özeti, İngilizce olarak yayınlanan raporun tamamından alıntılar içermektedir.

Bu yönetici özeti, İngilizce olarak yayınlanan raporun tamamından alıntılar içermektedir. Penal Reform International'ın en önemli yayını olan ve Tayland Adalet Enstitüsü ile ortaklaşa yayınlanan *Küresel Hapishane Eğilimleri'nin* bu yıl onuncusu yayınlanıyor. Rapor, ceza adaleti, hapishane politikası ve uygulamasındaki son gelişmeler ve zorluklar hakkında içgörüler ve analizler sunmaktadır.

2024 baskısı şu konularda analizler içermektedir:

Hapishane politikası ve uygulamalarındaki eğilimler

- Suç ve hapis cezası, aşırı kalabalık, tutuklu yargılanma ve hapsedmenin alternatifleri
- Uyuşturucu politikaları ve ölüm cezası ve müebbet hapis gibi aşırı cezalar.

Hapishane nüfusları ve hapsedme ortamlarındaki belirli gruplara ilişkin temel bilgiler ve rakamlar

- Hapishanedeki kadınlar, çocuklar ve yaşlılar
- LGBTQ+ bireyler
- Yabancı uyruklular, azınlıklar ve yerli halklar.

Hapishanelerde sağlık

- Hapishanelerde ruh sağlığı
- Hapishanedeki nöroçeşitli insanlar.

Hapishane yönetimi sorunları ve zorlukları

- Güvenlik ve şiddet
- Hapishanende yolsuzluk
- Kırılgan ve çatışmalardan etkilenen ortamlarda hapishane
- Hapishane personeli
- Hapishanedeki trans bireyler
- Çevresel sürdürülebilirlik, iklim değişikliği ve hapishaneler.
- Hapishane işçiliği ve çalışma (odak noktası)

Teknolojinin rolü ve kullanımı

Raporun tamamı şu adresten indirilebilir:

www.penalreform.org/global-prison-trends-2024

Bu yayındaki tüm sayılar için tüm referanslar raporun tam halinde bulunabilir.

Giriş

Penal Reform International'ın Tayland Adalet Enstitüsü ile birlikte ve bu yıl Europris'in de desteğiyle yayınladığı en önemli raporu olan *Küresel Hapishane Eğilimleri'nin* bu yıl onuncusu yayınlanıyor. Geçtiğimiz on yıl boyunca bu rapor dünya çapında hapishanelerdeki gelişmeleri titizlikle belgelemiş ve analiz etmiştir.

Hapishaneler hakkında veri toplamak genellikle zordur; bu da sınırlı şeffaflık ve raporlamadaki tutarsızlıklara ilişkin daha geniş bir eğilimi yansıtmaktadır. Bununla birlikte, herhangi bir günde 11 milyondan fazla insanın alıkonulduğu hapishanelerdeki koşullar hakkında gerçeklere dayalı tartışmaların daha fazla teşvik edilmesi büyük önem taşımaktadır. Her yıl çok daha fazla sayıda kişinin hapishane sisteminden geçmesi sayısız aile ve toplumun farklı kesimlerini etkilemektedir. Sonuç olarak, pek çok zorlukla karşı karşıya olan hapishaneler, toplumları daha güvenli ve istikrarlı biçimde şekillendirmekte çoğu zaman başarısız olmaktadır.

Geçtiğimiz on yıl içinde, önemli küresel değişiklikler hapishane sistemlerinde uyarlamalar

yapılmasını gerektirmiştir. Ne yazık ki hapishanelerin aşırı kalabalık olması gibi sorunlar devam etmekte ve özellikle organize suçların yaygınlaştığı hapishanelerde şiddet, giderek artan önemli bir endişe kaynağı olmaya devam etmektedir. Ayrıca, cezalandırıcı popülizmin yükselişi, sistemi zorlayan ve anlamlı reform çabalarını engelleyen daha sert ve giderek daha fazla hapis cezalarına dayanan politikaların artan bir şekilde devam etmesi nedeniyle, hapishanelerdeki zorlukları daha da kötüleştirmektedir. Hapishanelerin siyasetin etkisinden muaf olmadığı açıktır.

Olumlu olarak da hapishanelerdeki tutukluları desteklemeyi amaçlayan yeniliklerin arttığını belgeledik.

Bu yenilikler genellikle sivil toplum veya hapishane deneyimi yaşamış kişiler tarafından yönetilen gruplar tarafından yönlendirilmiş veya desteklenmiştir ve birçoğu tahliye sonrasında istihdam edilebilirliği artırmayı amaçlamaktadır. Teknolojik araçlar, özellikle COVID-19 salgını sırasında aile iletişimini sürdürmek için gerekli olmuştur ve son zamanlarda, hapishanelerin çevresel ayak izini

azaltmaya yönelik 'yeşil' girişimler, mahpuslar için rehabilitasyon fırsatlarını geliştirirken değişime ilham vermektedir.

Bununla birlikte, bu raporun genel mesajı son on yılda değişmemiştir: hapishaneler yenilikler getirebilir ve bazı durumlarda yeniden suç işlemeyi azaltmaya yardımcı olabilirken, hapishane sistemi hala çok fazla insanı barındırmaktadır. Rapor, sadece daha fazla hapishane alanı inşa etmek yerine, daha geniş kapsamlı suç önleme stratejilerine, suç işleyen kişi sayısını azaltmaya yönelik mevzuat ve politika değişikliklerine ve ceza sistemini genişletmeyen hapsetmenin alternatiflerine yatırım yapılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Her zaman olduğu gibi, bu raporun da uygulayıcılara, karar alıcılara, savunuculara ve hapis cezasından etkilenenlere, ceza adaleti sistemlerinin insan hakları ilke ve standartlarıyla tutarlı olmasını sağlayacak şekilde reforme edilmesi ve geliştirilmesi için gereken kanıtları sağlamasını umuyoruz.

Olivia Rope

Yönetici Müdür
Penal Reform
International

Dr Phiset Sa-ardyen

Yönetici Müdür
Thailand Institute
of Justice

Temel bilgiler ve sayılar

Küresel olarak hapishanelerin durumu:

Hapishanelerde her zamankinden daha fazla insan bulunuyor

KÜRESEL HAPİSHANE NÜFUSU

BUGÜN HAPİSHANEDE
çoğunlukla erkekler

TUTUKLU YARGILANIYOR
masumiyet karinesi
ile korunan

HAPİS CEZASININ TEMEL NEDENLERİ

- 01 YOKSULLUĞUN VE TOPLUMSAL STATÜNÜN KRİMİNALİZE EDİLMESİ**
- 02 SİSTEMLİ IRKÇILIK VE AYRIMCILIK**
- 03 CEZALANDIRICI POPÜLİZM**
  - uyuşturucu için sert politikalar
  - tutuklu yargılamanın aşırı kullanımı
  - hapsedme dışında tedbirlerin eksikliği
  - orantısız hüküm

Aşırı kalabalıklaşma daha da kötüleşiyor

ÜLKELERİN SADECE

3'te 1'inin

hapishaneleri kapasite
dahilinde çalışıyor

GÜNCEL YAKLAŞIMLAR:

- Yeni hapishaneler inşa etmek
- Mevcut tesislerin yenilenmesi
- Geçici alanlar
- Ceza uzlaşması pazarlığı sistemleri

ETKİSİZ OLDUĞU/ DAHA FAZLA ZARARA YOL AÇTIĞI KANITLANMIŞ

ÇÖZÜMLER:

- Yönlendirme programları
- Hapsedmenin alternatifleri

ETKİLİ

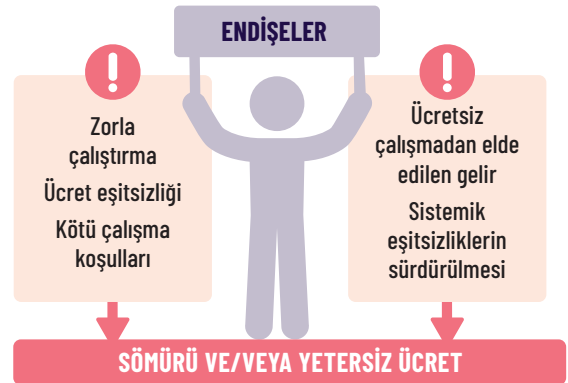
Mahpus işçiliği ve hapishanede çalışma

Küresel olarak önemli eşitsizlikler var

MEVCUT HAPİSHANE İŞLERİ ARASINDA ŞUNLAR BULUNMAKTADIR:

- Hapishane bakımı
- Temizlik ve yemek pişirme
- Çiftçilik
- Fabrika işi
- Marangozluk
- El Sanatları

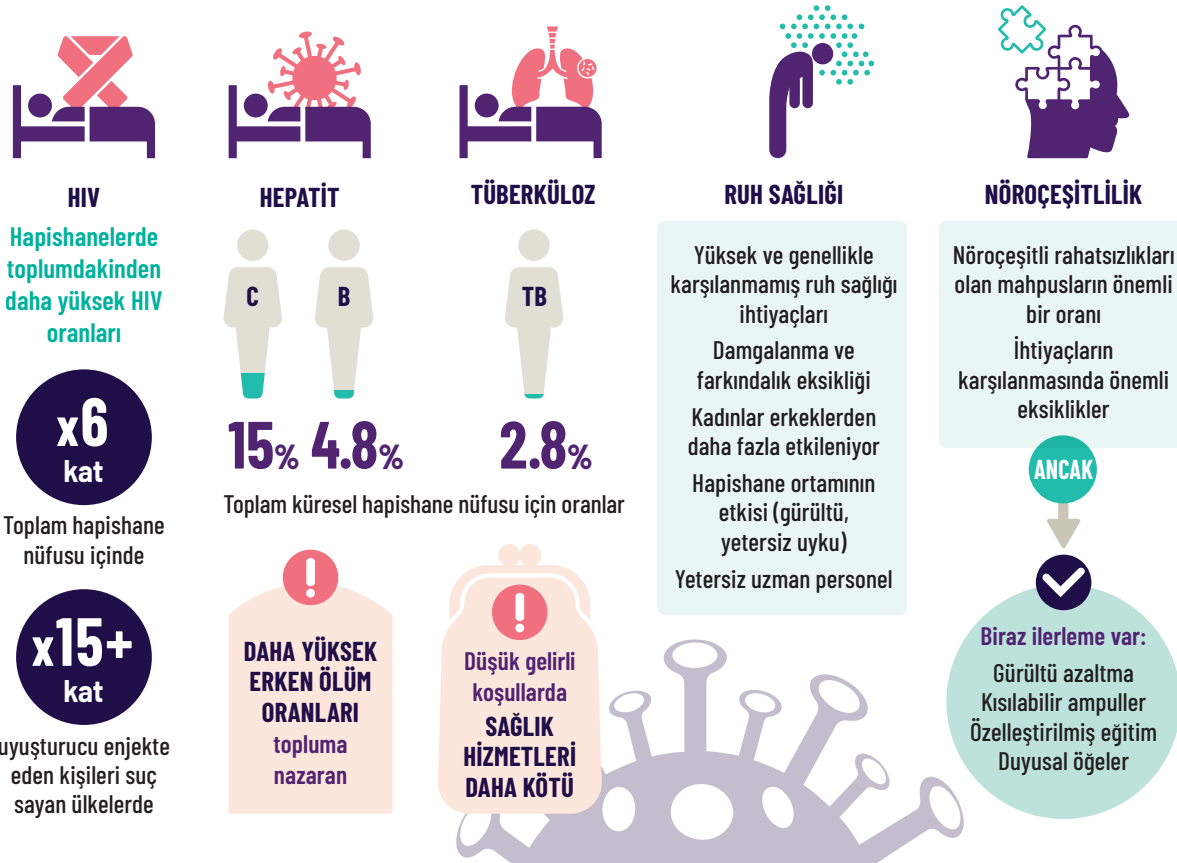

Temel bilgiler ve sayılar

Hapishane sistemlerinin karşılaştığı zorluklar (ve tutuklular, küresel olarak)

Hapishanede sağlık Hapishane sağlık sistemleri zorlanıyor

Temel mesajlar

01 Hapishanelerde her zamankinden daha fazla insan bulunuyor – tahminen 11,5 milyon, çoğu erkek

Geçtiğimiz on yıl içinde küresel hapishane nüfusu daha önce görülmemiş seviyelere ulaşmıştır. Bu durum, siyasi baskıların suça karşı daha sert politikalar izlenmesine, tutuklu yargılamanın artmasına, hapis cezasına alternatiflerin kısıtlanmasına ve yoksulluk ile uyuşturucu kullanımının kriminalize edilmesine yol açtığı cezalandırıcı popülizmdeki artışın bir sonucudur.

02 Hapishanelerdeki aşırı kalabalıklaşma giderek kötüleşmekte ve hapishane sistemlerinin yalnızca %30'u kapasiteleri dahilinde çalışmaktadır

Son veriler 155 ülkede hapishanelerin aşırı kalabalık olduğunu ve sadece 68'inin resmi kapasiteleri dahilinde faaliyet gösterdiğini ortaya koymaktadır. Kronik aşırı kalabalıklaşma, hapishane nüfuslarının hızla artmaya devam ettiği Amerika, Asya ve Okyanusya'da yaygındır. Afrika'da, yüksek tutuklu yargılama oranları ve yoksullukla ilgili suçlar, ciddi tıkanıklık seviyelerinin başlıca nedenleridir.

03 Aşırı kalabalıklaşmayla mücadeleye yönelik yaygın yaklaşımlar ilerleme sağlayamıyor

Yeni hapishaneler inşa etmek, mevcut tesisleri yenilemek ve geçici alanlar yaratmak, ayrıca ceza pazarlığı sistemleri aşırı kalabalıklaşmayı ele almak için kullanılan stratejilerdir. Hapis cezasına alternatif ve yönlendirme yöntemlerinin kullanımının artırılması, etkili bir şekilde kullanıldığında aşırı kalabalıklaşmaya bir çözüm olarak yaygın bir şekilde kabul görmekte ve kanıtlanmaktadır; ancak ilerleme, sert uyuşturucu politikaları da dahil olmak üzere cezalandırıcı popülist politikaların yaygınlığı nedeniyle genellikle engellenmektedir.

04 Tutuklu yargılama birçok yerde 'son çare' değil kural olmaya devam etmektedir

2000 ve 2022 yılları arasında, küresel hapishane nüfusunun ortalama %29,5'i, yani yaklaşık 3,39 milyon kişi, masum oldukları varsayımıyla tutuklu yargılanmıştır. Yargılama öncesi tutukluların küresel oranı on yıllar boyunca sürekli olarak %30 civarında seyretmiş ve bu durum kırılğan grupları orantısız bir şekilde etkilemiştir.

05 Irk ayrımcılığı yapılan ve yerli nüfuslar orantısız bir şekilde hapsedilmeye devam etmektedir

Sömürgecilik, ırkçılık ve eşitsizliği hapsedilme ile ilişkilendiren kanıtlar artmaya devam ediyor. ABD'de Siyahlar tutuklu yargılanan nüfusun %43'ünü oluşturmakta ve beyazların üç katından daha fazla oranda hapse atılmaktadır. Kanada, Yeni Zelanda ve Avustralya dahil olmak üzere birçok ülkede yerli halklar orantısız bir şekilde hapsedilmektedir.

06 Hapishanedeki kadınların sayısındaki artışın itici faktörleri cezalandırıcı uyuşturucu politikaları, yoksulluk ve eşitsizliktir

Kadınlar, 2022 itibarıyla toplam 741.000 kişi ile küresel hapishane nüfusunun %7'sini oluşturarak azınlıkta kalırken, 2000 yılından bu yana kadın mahpus sayısında %60'lık bir artış yaşanırken, bu oran erkekler için %22'dir. Uyuşturucu suçları, hapsedilen her üç kadından birinin uyuşturucuyla ilgili bir suçtan dolayı alıkonulduğu bir etken olmaya devam etmektedir.

07 Savaşlar sürerken, yüksek düzeyde güvensizlik ve vahim hapishane koşulları bulunmaktadır

Şiddetli çatışmalar arttıkça, hapishane sistemleri bozulan altyapı ve temel hizmetleri sunmada ciddi zorluklar yaşıyor. Hapishaneler hedef alınıyor ve mahpuslar savaşlarda görevlendiriliyor (ve bazı durumlarda istismar ediliyor).

08

Hapishanelerde şiddet, örgütlü suç ve yolsuzluk tüm dünyada devam etmektedir

Şiddet hapishane hayatına hakim olmaya devam etmekte ve hem personeli hem de mahpusları etkilemektedir. Bunun başlıca nedeni örgütlü suçlardır. Amerika'da suç gruplarının hapishanelerin kontrolünü ele geçirdiği birçok olay yaşanmıştır ve Avrupa'da organize suçun hapishanelerdeki etkisi giderek daha büyük bir endişe kaynağı haline gelmektedir. Hapishanelerdeki yolsuzluk yaygın bir sorun ancak genel olarak etkili müdahaleler eksik kalmaktadır.

09

Erişim, ücret ve koşullarda görülen hapishane işleri ve işçiliğindeki eşitsizlikler

Hapishane işleri, temizlik ve yemek pişirme gibi rutin görevlerden çiftçilik ve fabrika işleri gibi daha uzmanlaşmış işlere kadar uzanmaktadır. Ücretler, genellikle mesleki eğitim veya maliyet dengeleme gerekçesiyle, nominal ücretlerden hiçbir ücret ödenmemesine kadar geniş bir yelpazede değişiklik göstermektedir. Daimi endişeler arasında çalışma koşulları, sömürü ve yetersiz ücret yer almaktadır.

10

Hapishanelerde çeşitli amaçlar için kullanılan dijital teknolojiler dünya çapında hız kazanıyor

Hapishanelerde dijital teknolojilerin benimsenmesindeki küresel artış, güvenliği artırmayı, operasyonel verimliliği geliştirmeyi ve rehabilitasyon çabalarını desteklemeyi amaçlamaktadır. Ancak ayrımcılık, mahremiyet ihlalleri ve kırılgan grupların bu gelişmelerden tam olarak yararlanamaması gibi konularla ilgili endişeler devam etmektedir.

11

Hapishanelerin 'yeşil' olması yönünde artan bir eğilim var

Çevresel etkilere katkıda bulunan hapishanelerin önemli enerji tüketimi ve atık üretimi nedeniyle çevresel olarak sürdürülebilir "yeşil" hapishanelerin ("yeşil yıkama-greenwashing" ile ilgili bazı endişelerle birlikte) kurulmasına yönelik artan bir hareket var. Aynı zamanda, tarımsal eğitim ve sürdürülebilir gıda üretimi yoluyla gıda güvenliğini teşvik eden girişimler, gıda güvensizliğini azaltmak için ilgi görmektedir.

12

Yeterli hapishane sağlık koşullarının sağlanmasının önündeki engeller kaynak kısıtlamalarından kaynaklanmaktadır

Özellikle düşük gelirli ortamlarda hapishanelerdeki kişilere yönelik yetersiz sağlık hizmetleri, HIV, Hepatit, Tüberküloz ve diğer bulaşıcı hastalıkların yanı sıra erken ölüm oranlarının artmasına neden olmaktadır. Giderek artan sayıda kanıt, yüksek ve çoğu zaman karşılanmamış ruh sağlığı ihtiyaçlarını doğrulamaktadır. Sağlık personeli eksiklikleri yaygın olarak rapor edilmektedir.

13

Zorlu çalışma koşulları nedeniyle hapishane personeli işe alma ve elde tutma mücadelesi yaygın görülmektedir

Birçok sistem, kırsal bölgeler ve hapishane işiyle ilgili damgalama da dahil olmak üzere zorlu çalışma koşulları nedeniyle personel bulma ve sürdürme konusunda zorluklarla karşılaşmaktadır. Geçtiğimiz yıl içinde hapishane personelinin karıştığı birkaç ölümcül olay meydana gelmiştir. Ücret artışları, gelişmiş iş ilanları ve teknolojilerin kullanıldığı yenilikçi işe alım yöntemleri benimsenmiştir.

14

İdam cezası giderek daha fazla reddediliyor, ancak infaz sayısı sertlik yanlıları tarafından 2023'te arttı ve müebbet hapis cezası olası bir artış eğilimiyle kullanılmaya devam ediyor

İdam cezasının kaldırılması devam etmektedir ancak 2023 yılı, yaklaşık son on yılda kaydedilen en yüksek infaz sayısına (özellikle İran'daki infazlar nedeniyle) işaret etmektedir. Dünya genelinde en az yarım milyon kişi resmi müebbet hapis cezasına çarptırılırken, çok daha fazla sayıda kişi de '100 yıllık' hapis cezaları da dahil olmak üzere 'fiili' müebbet hapis cezasına çarptırılmaktadır. En az 64 ülkede 'de facto' müebbet hapis cezası uygulanmaktadır.

GLOBAL TRENDS

Hapishane nüfusu

Kadınlar

Kadınlar tüm hapishane sistemlerinde azınlıkta kalmaya devam etmektedir, ancak küresel olarak hapishanedeki kadın sayısı erkeklerden çok daha hızlı artmaktadır.

CİNSİYETE GÖRE DÜNYA ÇAPINDA HAPİŞANEDE OLAN İNSAN SAYISI:

HAPİŞANE NÜFUSUNDAKİ ARTIŞ
2000'DEN 2022'YE

TEMEL ETKENLER:

- 01 Cezalandırıcı uyğurucu politikaları
- 02 Yoksulluğun ve toplumsal statünün kriminalize edilmesi
- 03 Doğrudan veya dolaylı olarak toplumsal cinsiyete dayalı şiddetle ilgili suçlar
- 04 Sosyal ve ekonomik eşitsizlik
- 05 Toplumsal cinsiyete duyarlı hükümlerin eksikliği

Yaşlı kişiler

Hapishanelerdeki yaşlıların bilinen oranları Karadağ'da %0,5 ile Japonya'da %35 arasında değişmektedir. Hapishanede yaşlanmanın hızlandığının kabul edilmesi nedeniyle, gözetiminde "yaşlı" olarak kabul edilenler 50 ila 70 yaş arasında değişmektedir. ABD'de şartlı tahliye olmaksızın ömür boyu hapis cezasına çarptırılanların neredeyse yarısı 50 yaşın üzerindedir ve 2030 yılına kadar üçte birinin bu yaşta olacağı tahmin edilmektedir.

HAPİŞANEDEKİ YAŞLILARIN
ORANI KÜRESEL OLARAK
ARTMAKTADIR

Hapishane sistemleri uygun sağlık, palyatif ve yaşam sonu bakım hizmetlerinden yoksundur

TEMEL ETKENLER:

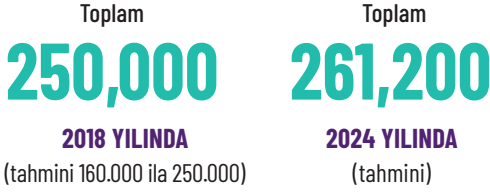
- 01 Aşırı suçlulaştırma ve sert ceza politikaları (müebbet hapis cezası ve daha uzun asgari süreler dahil)
- 02 Haksız yere suç işlenmesi ve hapsedilmeyle sonuçlanan yaşlı yoksulluğu
- 03 Artışların yaşandığı ülkelerde yaşlanan nüfus

Çocuklar

Ceza adaleti ile ilgili hapsedilen çocukların sayısı artmaktadır.

DÜNYA ÇAPINDA HAPSEDİLEN ÇOCUK SAYISI:

MİNİMUM CEZAİ SORUMLULUK YAŞI:

19,000

ÇOCUKLAR HAPİSHANEDE VASİLERİYLE BİRLİKTE YAŞIYOR
(çoğunlukla anneleri)

TEMEL ETKENLER:

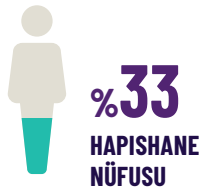
- 01 Düşük minimum cezai sorumluluk yaşı
- 02 Hapis dışı yaptırımların eksikliği
- 03 Ayrımcı yasalar ve ırksal eşitsizlik
- 04 Eğitim ve temel hizmetlere erişim eksikliği

İrk ve etnik köken

İrksal, etnik ve yerli azınlıklar orantısız bir şekilde tutuklanmakta, yargılanmakta ve hapsedilmektedir.

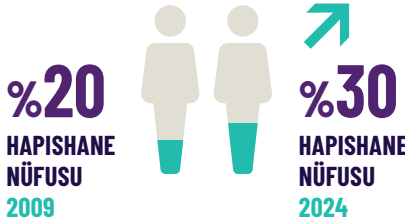
AVUSTRALYA

Aborijinler ve Torres Boğazı Adalıları

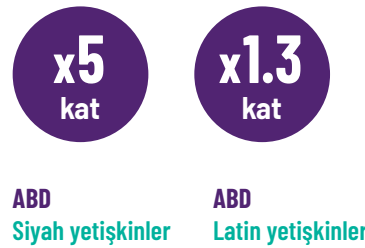

KANADA

Yerli halklar

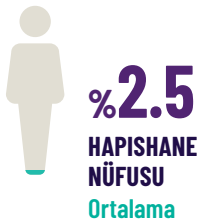

BEYAZLARA KIYASLA HAPSEDİLME ORANI

LATİN AMERİKA

Yerli halklar

ROMANYA

Romanlar

TEMEL ETKENLER:

- 01 İrkçi kolluk kuvvetleri uygulamaları
- 02 Toplumda tutuklamalara ve kovuşturmalara yol açan yaygın ayrımcılık
- 03 Sömürgeci uygulamaların, politikaların ve yargı sistemlerinin sürdürülmesi
- 04 Yerli halk uygulamalarının tanınmaması veya uyumlaştırılmaması

Yabancı uyruklular

Hapishanelerde yabancı uyrukluların nüfus oranları artmaktadır.

2000'DEN 2022'YE KADAR HAPİSHANELERDE YABANCI UYRUKLULARIN ORANINDAKİ ARTIŞ

↑%+56

Sırbistan

↑%+61

Gürcistan

↑%+62

Arnavutluk

↑%+258

Türkiye

↑%+136

Botswana

↑%+33

Arjantin

TEMEL ETKENLER:

- 01 Göç dalgaları
- 02 Çatışmalardaki artış küresel mülteci nüfusunun artmasına neden oluyor
- 03 Etkisiz 'mahpus nakil' programları
- 04 Ceza adaleti sistemleri de dahil olmak üzere yabancı uyruklulara karşı ayrımcılık
- 05 Genel nüfusu yüksek olan ülkelerin hapishane sistemlerinde yabancı uyrukluların oranının yüksek olması

LGBTQ+

LGBTQ+ bireyler genellikle hapishane istatistiklerinin dışında tutulmakta, mevcut olduğu durumlarda ise eksik raporlama nedeniyle toplam nüfusu olduğundan az göstermektedir.

Kanıtlar, LGBTQ+ bireylerin özellikle damgalanma ve ayrımcılık gibi benzersiz zorluklarla karşılaştığını göstermektedir.

TEMEL ETKENLER:

- 01 Rızası olan yetişkinler arasındaki eşcinsel ilişkilerin suç sayılması (en az 67 ülke)
- 02 Ceza adaleti sistemleri de dahil olmak üzere ayrımcılık
- 03 Seks işçiliğinin kriminalize edilmesi

REFERANSLAR:

Kadınlar

www.prisonstudies.org/sites/default/files/resources/downloads/world_female_imprisonment_list_5th_edition.pdf

Çocuklar

data.unicef.org/resources/children-in-detention-report
[www.unicef.org/eca/media/27721/file/Systematic%20Responses%20to%20Children%20under%20the%20Minimum%20Age%20of%20Criminal%20Responsibility%20who%20have%20been%20\(Allegedly\)%20Involved%20in%20Offending%20Behaviour%20in%20Europe%20and%20Central%20Asia.pdf](http://www.unicef.org/eca/media/27721/file/Systematic%20Responses%20to%20Children%20under%20the%20Minimum%20Age%20of%20Criminal%20Responsibility%20who%20have%20been%20(Allegedly)%20Involved%20in%20Offending%20Behaviour%20in%20Europe%20and%20Central%20Asia.pdf)
www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0145213422003635

İrk ve etnik köken

www.sentencingproject.org/app/uploads/2022/08/The-Color-of-Justice-Racial-and-Ethnic-Disparity-in-State-Prisons.pdf
library.oapen.org/bitstream/id/1b2f96e3-4a70-45c9-b116-29aa1a08fd6d/9781000904017.pdf
<https://www.abs.gov.au/statistics/people/crime-and-justice/prisoners-australia/latest-release#:~:text=After%20accounting%20for%20population%20growth,for%2033%25%20of%20all%20prisoners>
www.cdeunodc.inegi.org.mx/unodc/wp-content/uploads/2023/12/REGIONAL-SNAPSHOT_ESP_08112023.pdf

Yaşlı kişiler

www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10134032/

www.coe.int/en/web/prison/space
www.sentencingproject.org/reports/nothing-but-time-elderly-americans-serving-life-without-parole

Yabancı uyruklular

prisonwatch.org/wp-content/uploads/2020/01/Overview-percentage-and-number-FNPs-worldwide-2020-2015-2010-2005.pdf
www.europis.org/wp-content/uploads/2021/06/FNPP-Trends-on-Prison-Population-Rates-Melanie-Mesquita.pdf

LGBTQ+

www.coe.int/en/web/portal/-/anti-torture-annual-report-rights-of-transgender-prisoners-in-focus

ODAK NOKTASI

Hapishane işçiliği ve çalışma

Küresel durum

Pek çok kişi hapishanede bulundukları süre içinde bir tür işte çalışmaktadır. İşin türü yemek pişirme, temizlik ve genel bakım gibi günlük operasyonel görevlerden büyük ölçekli tarım projelerine, inşaat yapımına ve iş başında mesleki eğitim programlarına kadar büyük çeşitlilik göstermektedir. Tarım, inşaat, temizlik, metal işleri ve marangozluk Sahra Altı Afrika'da yaygın olarak görülen işlerdir. Birçok hapishane sisteminde, hapishanedeki kişiler günlük bakım veya yemek hazırlama ve dağıtma gibi kurum içi görevlerde çalışmaktadır. Nepal ve Tayland'da görüldüğü gibi satmak amacıyla kadın hapishanelerinde el işi yapmak yaygındır.

Hapishanedeki kişiler hem hapishane tesislerinin içinde hem de dışında çalışır, doğrudan hapishane idaresi, kamu sektörü, STK'lar veya özel şirketler tarafından istihdam edilir. Hapishane sınıflandırması kişilerin dışarıda çalışmak üzere geçici olarak kurumdan ayrılmasına izin verebilir. Kolombiya'da yeni mevzuat artık bağımsız istihdam seçeneğini de içermekte ve hapishanedeki kişilerin kendileri için malzeme edinmelerine ve mesleki faaliyetlerde bulunmalarına izin vermektedir. Mahpuslar bazen kamu

sektöründe devlet dairelerini ve askeri tesisleri temizlemek veya resmi görevliler için üniforma ve ayakkabı dikmek gibi işlerde çalıştırılmaktadır. Hapishanedeki kişiler için özel sektördeki işler arasında tekstil işçiliği, çağrı merkezi işçiliği, fabrika işçiliği ve yemek hazırlama gibi işler bulunmaktadır.

Küresel eğilimler, birçok Avrupa ülkesinde görüldüğü gibi, hapishane çalışmalarının yerel işgücü piyasalarındaki değişikliklere uyum sağladığını göstermektedir. COVID-19 salgını sırasında, birçok çalışma programı kişisel koruyucu ekipman üretimini içerecek şekilde ayarlandı veya uygulamaya konuldu. Finlandiya'daki teknoloji endüstrisiyle birlikte, hapishanedeki insanlar artık dijital endüstrilerde 'tıklama işçileri' olarak istihdam edilmekte, yapay zekayı büyük miktarda veri besleyerek belirli görevleri yerine getirmesi için eğitilmektedir. ABD'de hapishane işçiliği giderek artan bir şekilde afet azaltma ve müdahale ile ilişkilendirilmektedir; bazı asgari güvenli hapishaneler, bazı eleştirilere maruz kalsa da, yangın ve sel gibi acil durumlara müdahale edilmesine yardımcı olmak üzere hapishanedeki kişilere eğitim vermek için özel olarak tasarlanmıştır.

Hapishanede işe erişim, çalışmak isteyenler mahpuslar için garanti altına alınmamıştır; yolsuzluk, aşırı kalabalık ve kötü hapishane koşulları gibi konular başlıca zorluklar olarak rapor edilmeye devam etmektedir. Altyapı da iş fırsatlarını etkilemektedir. Örneğin Fransa'da, hapishanedeki kişi sayısındaki artış ve fırsatların yetersizliği nedeniyle 2022 yılında hapishanedeki kişilerin yalnızca üçte biri iş fırsatlarına erişebilmiştir; sunulan işlerin %40'ının düşük vasıflı ve iş piyasasıyla daha az ilgili olduğu tahmin edilmektedir. İtalya'da Antigone adlı STK tarafından yapılan bir araştırmaya göre, ziyaret edilen hapishanelerin %32'sinde çalışmak için yeterli alan bulunmazken, diğer hapishanelerde herkes bir tür iş yapma fırsatına sahip olduğu belirtilmiştir. Fırsatlar bazı gruplar için de sınırlı olabilmektedir, bu da genellikle suçun kendisi, yabancı uyruklu olma durumu ya da cezanın niteliği gibi faktörlerden kaynaklanmaktadır (müebbet hapis cezasına çarptırılanlar ya da idam mahkumları sıklıkla kapsam dışı bırakılmaktadır). Fas'ta uyuşturucu suçlarından hüküm giymiş kişiler çalışma fırsatlarından mahrum bırakılmaktadır.

Ücretlendirme

Dünya genelinde hapishanelerde çalışanlara ödeme yapılmasına ilişkin yaklaşımlarda büyük farklılıklar bulunmaktadır. Orta Doğu ülkelerinin çoğunda hapishane emeği ücretlendirilmemektedir ve benzer

şekilde Latin Amerika'da ücretlendirme yapılsa bile ücretler düşüktür. Kuzey Amerika ülkeleri hapishane emeği için ödeme yapmaktadır, ancak ABD ve Kanada'daki sömürü düzenine yönelik çok sayıda eleştiri vardır. Asya'da, Güney

Kore ve Tayvan'da olduğu gibi bazı ülkeler asgari düzeyde de olsa hapishane çalışması için ücret sağlamaktadır, ancak bunun aksine Çin ve Myanmar'da ücret ödenmeden zorla çalıştırma belgelenmiştir. Avrupa'daki tablo

ANLIK BİR GÖRÜNTÜ: HAPİSHANE İŞÇİ ÜCRETLERİ İLE ULUSAL ASGARİ ÜCRETLER KARŞILAŞTIRMASI, ÜLKE BAŞINA (ABD\$ OLARAK)

KANADA

\$2
günlük (net)\$12.17
saat başına

BİRLEŞİK KRALLIK

\$5.17
haftalık\$14.81
saat başına

BELÇİKA

\$0,82 ila \$4,41
saat başına\$13.60
saat başına

KAZAKİSTAN

\$90
aylık (brüt)\$178
aylık

TAYLAND

\$0,52 ila \$19,6
proje başına*\$10,5 to \$11
günlük

ABD

\$0,13 ila \$0,52, dolar ya da hiçbir şey
saat başına\$7.25
saat başına

FRANSA

\$2,26 ila \$5,08
saat başına\$12.85
saat başına

ALMANYA

\$1,51 ila \$2,53
saat başına\$13.69
saat başına

HİNDİSTAN

\$0,83 ila \$3,67*
günlük\$3.48 ila \$7.15
saat başınaAnahtar: **HAPİSHANE İŞÇİ ÜCRETİ** (yeşil renkte) / **ULUSAL ASGARİ ÜCRET** (kırmızı renkte)

*Projeler iki günden birkaç haftaya kadar değişebilir.

karışık; İskandinav ülkeleri hapisane çalışanları için ücret konusunda daha ilerici bir yaklaşım benimserken, diğer kısımlar ücret sağlamakta ancak ücret seviyeleri ve adil ve eşitlikçi çalışma programlarına erişim büyük farklılıklar göstermektedir.

Hapishanede çalışmanın karşılığının ödenmediği durumlarda, bazen rehabilitasyon fırsatı olarak mesleki eğitim sağlama veya hapis masraflarını karşılama gerekçeleri öne sürülür. Ürdün'de hapishanede çalışma genellikle ücretsizdir, çünkü rehabilitasyon için mesleki eğitim sağlamak üzere

tasarlanmıştır, hapishanedeki kişilerin topluma yeniden entegrasyonlarını desteklemek için zanaat ve meslek öğrenmelerine yardımcı olunur. Japonya'da hapishanelerde yapılan işler, çalışan ile işveren arasında bir sözleşmeye dayanmadığı için ilgili asgari ücret mevzuatı kapsamında değildir ve bu da mahpusları işçilere tanınan yasal korumalardan ve adil tazminattan yoksun bırakmaktadır.

Ülkenin ceza kanunu uyarınca, hapishanede çalışma bir ceza ve rehabilitasyon biçimi olarak kabul edilmekte ve bir gelir elde etme aracı

olarak görülmemektedir, fakat mahpuslar kazançlarının bir kısmını günlük ihtiyaçlarını karşılamak için kullanmayı talep edebilirler.

Hapishane işçiliğinin ücretlendirildiği yerlerde oranlar büyük farklılıklar göstermektedir. Yaygın bir yaklaşım, maaşların ulusal asgari ücretin önemli ölçüde altında olan nominal bir ücretle dayanmasıdır. Piyasa ücretlerine göre ya da piyasa ücretlerine yakın bir ücret daha az yaygın bir yaklaşım olmasına rağmen Norveç ve İsveç'te mevcut olduğu görülmektedir. Bazı ülkeler işverenin kim olduğuna göre farklılaştırma yapmaktadır.

Örneğin Romanya'da, dışarıdaki şirketler tarafından istihdam edilen hapishanedeki kişiler asgari ücret alır ve sosyal güvenliğe katkıda bulunmaları gerekmez..

Genellikle, hapishanede çalışarak kazanılan para, ihtiyaç duyulan eşyaların satın alınması veya dışarıdaki insanlarla iletişimin sürdürülmesi için yetersizdir. Sömürü gözlemciler veya STK'lar tarafından da sıklıkla dile getirilen bir endişe kaynağıdır. Nijer'de hapishane çiftliklerinde çalışan işçiler neredeyse hiç maaş alamamakta ve hiçbir sosyal korumaya sahip değiller. Amerikan Sivil Özgürlükler Birliği tarafından ABD'de hapishane işçiliği üzerine yapılan bir araştırma, hapishanedeki insanların vergi öncesi saatlik ortalama ücretlerinin 13 ila 52 sent arasında olduğunu ve bazı eyaletlerde hiçbir şey alamadıklarını ortaya koymuştur. ABD'de hapishanelerde çalışan işçiler her yıl 2 milyar dolardan fazla mal ve emtia ile hapishanelerin bakımı için 9 milyar dolardan fazla hizmet üretmektedir.

Kanada'da Islah Müfettişi Ofisi, hapishanedeki kişilere yönelik ödeme sisteminin mesleki ve çalışma programlarına katılımı teşvik etmeyecek kadar kusurlu olduğunu belirtmiştir.

Hapishanedeki kişilere günde en fazla 6.90 dolar ödenmektedir - bu oran 1981'den bu yana aynı kalmıştır - çoğunluk daha az kazanmakta ve hapishanedeki siyahlara ödenen ücretlerde önemli farklılıklar bulunmaktadır. Hapishane ile ilgili masraflar için yapılan zorunlu kesintiler, net ücretin günde yaklaşık 2,78 dolar olduğu anlamına geliyor ve Kanada'da geçerli olan saat başına 16,65 dolarlık asgari ücretle tezat oluşturuyor. Benzer bir eğilim, hapishane ücretlerinin serbest piyasa ücretlerinden orantısız bir şekilde daha düşük ödendiği Almanya ve Avustralya da dahil olmak üzere başka yerlerde de görülebilir. 2023 yılında Almanya Federal Anayasa Mahkemesi, saat başına 1,37 ila 2,30 Avro arasında değişen mevcut hapishane ücretlerinin çok düşük olduğuna ve hapishanedeki kişilere çalışmayanlara kıyasla somut bir fayda sağlaması gerektiğine karar vermiştir. New York Eyaletinde, hapishane işleri için saat başına 3 dolar asgari ücret belirleyecek olan Hapishane Asgari Ücret Yasası önerisi tartışılmaktadır.

İş ve rehabilitasyon programlarına erişimde eşitsizliğe yol açan yolsuzluk ve rüşvet dünyanın pek çok yerinde rapor edilmeye devam etmektedir.

(Bkz. Spotlight: Hapishanelerde yolsuzluk) Kendi kendini yöneten ya da çetelerin baskın olduğu hapsihanelerde, hapishanede güçlü konumda olan kişiler kimin işe erişebileceğini ve ne kadar ücret alacağını kontrol edebilmektedir. Örneğin Lübnan'da, hapishanedeki daha zengin kişilerin temizlik işlerini daha fakir mahpuslara devrettiği, onların da yiyecek ve koruma karşılığında çalıştığı bildirilmektedir. El Salvador'da, hapishanedeki kişiler için ücret korumaları mevcut olsa da, uygulamada bunların düzenli olarak ihlal edildiği bildirilmektedir.

Hapishanelerdeki düşük ücretlerin etkisi, hapis cezasının yüksek maliyeti ile birleştiğinde, hapishanedeki kişilerin alım gücünün azalmasına ve ailelerine destek olmak, tahliye için para biriktirmek veya yasal ücretleri ödemek için çok az fırsat bulmalarına neden olabilir. Hapishanedeki kişilerin satın alabileceği mallar genellikle daha yüksek kar marjıyla satılmaktadır. Birçok durumda hapishanedeki kişiler tüm maaşlarını temel ihtiyaç maddelerine harcamak zorunda kaldıklarını bildirmektedir. Bu durum Kamboçya ve Japonya'da hapishaneden tahliye edilen kişiler tarafından bildirilmiştir.

Hapishanede zorla çalıştırma

Zorunlu veya zorla çalıştırma, bir kişinin ceza tehdidi altında kabul etmediği bir işi yapmaya zorlanmasıdır. Hapishanede zorla çalıştırma, özel şahıslar ve şirketler için yapıldığında uluslararası hukuku ihlal eder.

Raporlar, çoğu bölgede kamu ve özel hapishanelerde zorunlu çalışma ihlallerinin yaşandığını göstermektedir. Küresel Kölelik Endeksi Brezilya, Çin, Kuzey Kore, Polonya, Rusya, Türkmenistan, Vietnam ve Zimbabve'de bu tür ihlallere rastlamıştır. 2023 yılında BM Kolluk Kuvvetlerinde İrsal Adalet Mekanizması, ABD'deki ücretsiz ya da düşük ücretli mahpus işçiliğini 'köleliğin çağdaş bir biçimi' olarak tanımlamıştır; bu durumlarda hapishanedeki kişilerin çalışması gerekmektedir ve bunu

reddetmeleri halinde hücre hapsi ya da aile ziyaretlerini kaybetme gibi cezalarla karşı karşıya kalabilmektedirler. BM Çağdaş Kölelik Biçimleri Özel Raportörü şu anda hem güncel durumda hem de daha önce mahpus olan kişiler arasında hapis ve kölelik arasındaki bağlantıları araştırmaktadır.

Küresel tedarik zincirleriyle bağlantılı zorla çalıştırma vakaları yaşanmıştır. 2023 yılında iki büyük uluslararası perakendeci, hapishanedeki kadınların sözde rehabilitasyon programının bir parçası olarak ihracat için kıyafet yapmaya zorlandıkları iddiaları üzerine Kamboçya'daki tedarik zincirleri hakkında soruşturma açmıştır. Bir araştırma, kadınlara ayda 1,75 ila 5 dolar arasında ödeme yapıldığını ve çalışmayı

reddetmeleri halinde cezalandırıldıklarını ortaya çıkardı. Daha önce üç yerel şirket, hapishanedeki kişileri ihracat için yaklaşık 190.000 \$ değerinde mal üretmek üzere kullandıkları için para cezasına çarptırılmıştı. ABD hapishanelerinde yapılan bir araştırma da, hapishanedeki insanlar tarafından zorlama koşullar altında üretilen tarım ürünlerinin ülkenin en büyük gıda şirketlerinin ve markalarının tedarik zincirine girdiğini ortaya koymuştur.

Hapishane çalışma koşullarının iyileştirilmesi

BM Çağdaş Kölelik Biçimleri Özel Raportörü tarafından Ağustos 2024'te yayınlanan yeni bir rapor, hapishanedeki kişilerin ulusal yasalar kapsamında 'işçi' olarak tanınmasını, ulusal asgari ücretle uyumlu ve enflasyona göre ayarlanmış adil ücretler, makul çalışma saatleri ve güvenlik önlemleri gibi işçi korumalarından yararlanmalarının sağlanmasını savunmaktadır. Rapor ayrıca bu kişilerin rehabilitasyonuna ve tahliye edildikten sonra yeniden topluma kazandırılmalarına yardımcı olmak için eğitim ve mesleki eğitime yatırım yapılmasını tavsiye etmektedir.

Son zamanlarda hapishane çalışanlarına yönelik korumaları iyileştirmeye yönelik bazı çabalar olmuştur; örneğin Fransa'da 2022 tarihli bir kararname ile hapishanedeki kişilerin işle ilgili hakları, sorumlulukları, çalışma süresini ve asgari ücret miktarını belirleyen bir iş sözleşmesi ile iyileştirilmiştir.

Bununla birlikte, ücret oranı asgari ücretin altında kalmaktadır. Bazı ABD eyaletleri son yıllarda anayasalarını hapishanelerde zorla çalıştırmaya karşı koruyacak şekilde değiştirdi ve diğer eyaletler de yakında aynı değişikliği yapmayı hedefliyor. Benzer çabalar

federal düzeyde de devam etmektedir. Birleşik Krallık'ta hapishane memurları sendikası, hapishanedeki insanlara ulusal asgari ücret ödenmesi çağrısında bulunarak, bunun daha iyi bir çalışma ahlakı yaratacağını ve hapishanedeki insanların tahliye için birikim yapmalarına olanak sağlayacağını belirtti.

Yakın tarihli bir uluslararası rapor, hapishane işlerinin hapishanedeki kişilere, hapishaneden tahliye olanlara ve topluma ne ölçüde fayda sağladığı konusunda şüphe çekerek, işlerin çoğunun vasıfsız olması ve sadece hapishanenin faaliyetlerini sürdürmesi nedeniyle beklentileri nadiren karşıladığını belirtmiştir. BM İşkence Özel Raportörü de hapishanelerdeki çalışma ve eğitim programlarının genellikle insanlara tahliye edildikten sonra pazarlanabilir beceriler kazandırmak yerine sadece temel beceriler kazandırdığına dikkat çekmiştir.

Hapishane çalışmalarının insanlara fayda sağlaması için yeterli sistemlerin ve korumaların mevcut olması gerekir. Yararları arasında stres ve sıkıntının giderilmesi, yeniden topluma başarılı bir şekilde kazandırılma olanağının artırılması ve yeniden suç işlemenin azaltılması yer almaktadır. Hapishanedeki pek çok

kişi, hapishanedeyken üretken olmak, para kazanma fırsatına sahip olmak ve gelecekte istihdam için yararlı beceriler edinmek istediklerini bildirmektedir. COVID-19 salgını sırasında çalışma fırsatları azaldığında, bazıları kendilerine dört gözle bekleyecekleri bir şey ve sosyalleşme olanağı veren günlük iş rutinini özlediklerini belirtmiştir.

Toplum kuruluşları ve gelecekteki potansiyel işverenlerle iş birliğinin hapishane çalışma programlarının başarısı ve tahliye sonrası fırsatların sağlanması için yararlı olduğu gösterilmiştir. Meksika'da Hapishane İşgücü Teşviki Ulusal Komitesi, hapishanedeki kişilerin işgücüne dahil edilmesinin önemini teşvik etmek için özel şirketlerle birlikte çalışmaktadır. Malezya'da yetkililer daha fazla işvereni hapishaneden tahliye edilen kişilere fırsat tanımaya teşvik etmektedir ve Singapur'da 6.516 işveren 2023 yılında hapishaneden tahliye edilen kişilerin işe alınmasını desteklemiştir. Son olarak, Brezilya yakın zamanda özel şirketleri hapishane işgücü ile sözleşme yapmaya ve hapishaneden tahliye edilen kişileri istihdam etmeye teşvik etmek için yasal düzenleme yapmıştır.

Kadınlar için hapishanede çalışma

Kadınlar için iş programları genellikle ev içi rolleri pekiştirmekte ve çoğu boncuk işi, dikiş ve çamaşır yıkama gibi cinsiyetçi stereotipler etrafında şekillenmektedir. Belçika'da bir rapor, iş ve eğitime erişimleri sınırlı olan hapishanedeki kadınlara yönelik ayrımcı uygulamalara işaret ederek, iş fırsatlarının genellikle nadir, cinsiyete dayalı ve dikiş gibi düşük ücretli olduğunu ve çok az

eğitim veya sosyal fayda sağladığını belirtmiştir. Belçika'da hapishane işleri için saat başına 0,75 ila 4 Avro arasında değişen asgari bir ücret ödenmekte, iş güvencesi veya sosyal koruma sağlanmamakta, bu da kadınların yasal ücretler veya günlük harcamalar için para biriktirmelerini zorlaştırmakta, dolayısıyla hapishanedeki kadınların mali yükünü daha da ağırlaştırmaktadır.

Botswana'daki hapishanelerde kadınlara yönelik yenilikçi bir akuaponik programı ve ABD'de hapishanedeki kadınların kod yazmasına yönelik yeni programlarda görüldüğü gibi, bu sorunu ele almaya yönelik bazı çabalar bulunmaktadır. PRI ayrıca Uganda ve Gürcistan'da hapishanedeki kadınlara yönelik küçük işletme eğitimleri vererek bu sorunun üstesinden gelmeye çalışmıştır.

Penal Reform International Hakkında

Penal Reform International (PRI), herkes için insan haklarını ve zarar vermemeyi gözeten ceza adaleti sistemlerini teşvik etmek için küresel çapta çalışan bir sivil toplum kuruluşudur. Ceza adaleti sistemlerini ayrımcı olmayan bir yapıya kavuşturmak ve dezavantajlı kişilerin haklarını korumak için çalışıyoruz. Uygulamalı insan hakları programları yürütüyor ve ceza adaletini adil ve etkili hale getiren reformları destekliyoruz.
www.penalreform.org

Tayland Adalet Enstitüsü Hakkında

Tayland Adalet Enstitüsü (TIJ), 2011 yılında Tayland Hükümeti tarafından kurulmuş bir kamu kuruluşudur ve 2016 yılında Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) tarafından 'Birleşmiş Milletler Suç Önleme ve Ceza Adaleti Programı Ağ Enstitüleri'nin (PNI'ler) en son üyesi olarak resmen tanınmıştır. PNI'ların temel amaçlarından biri
TIJ, Birleşmiş Milletler Kadın Mahpuslara Muamele ve Kadın Suçlular için Hapis Dışı Tedbirlere Dair Birleşmiş Milletler Kuralları'nın (veya 'Bangkok Kuralları') uygulanmasını teşvik etmek ve desteklemektir. Ayrıca TIJ, hukukun üstünlüğü ile sürdürülebilir kalkınma, insan hakları, barış ve güvenlik arasındaki bağlantılar da dahil olmak üzere temel konulara vurgu yaparak küresel fikirleri yerel uygulamalara taşıyan bir köprü görevi görmeye çalışmaktadır.
www.tijthailand.org

Penal Reform International

Merkez ve Avrupa Programı

The Hague Humanity Hub
Fluwelen Burgwal 58
2511 CJ Den Haag
Netherlands

Merkez

The Green House
244-254 Cambridge Heath Road
London E2 9DA
United Kingdom

+44 (0) 203 559 6752
info@penalreform.org

✉@PenalReformInt
in@Penal Reform International
@PenalReformInt
@PenalReformInternational

Orta Asya'da

Penal Reform International

Syganak str. 29, office 1531
Astana
Kazakhstan
info@penalreform.org

Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da

Penal Reform International

22 Amro Bin Dinar
Amman
Jordan
priamman@penalreform.org

Güney Kafkasya'da

Penal Reform International

info@penalreform.org

Sahara-altı Afrika'da

Penal Reform International

Plot 4999 Kironde Road Muyenga
Kampala P.O. Box 11455
Uganda
africa@penalreform.org

Thailand Institute of Justice

999 Chaengwattana Road
Thungsonghong, Laksi
Bangkok 10210
Thailand

info@tijthailand.org

🐦 @TIJthailand
📘 @tijthailand.org

www.tijthailand.org